

ԲՄԿ ՊՈՒՀ ՌՈՒՍ-ՀԱՅԿԱԿԱՆ (ՍԼԱՎՈՆԱԿԱՆ) ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Իրավունքի ինստիտուտ

Քաղաքացիական իրավունքի և

քաղաքացիական դատավարության իրավունքի ամբիոն

Ուղղություն 042101.00.7 «Իրավագիտություն»

Մագիստրոսական կրթական ծրագիր

042101.03.7 «Քաղաքացիական իրավունք և դատավարություն»

Մագիստրատուրայի ընդունելության քննության

հարցաշար 2026-2027 ուսումնական տարի

(առկա)

1. Քաղաքացիական իրավունքը, որպես մասնավոր իրավունք:
2. Քաղաքացիական իրավունքի սկզբունքները:
3. Ֆիզիկական անձիք, որպես քաղաքացիակ իրավունքի սուբյեկտներ:
4. Իրավաբանական անձի հասկացությունը և առանձնահատկությունները:
5. Իրերը, որպես քաղաքացիական իրավահարաբերությունների օբյեկտներ:
6. Գործարքների հասկացությունը և տեսակները: Օրենքի պահանջներին հակասող գործարքի անվավերության խնդիրները:
7. Գործարքների ձևը: Գործարքների ձևը չպահպանելու հետևանքները:
8. Անշարժ գույքի հետ կապված գործարքներից ծագող իրավունքների պետական գրանցումը և այդ պահանջը չպահպանելու հետևանքները:
9. Քաղաքացիական իրավունքների պաշտպանության եղանակները:
10. Սեփականության իրավունքի հասկացությունը: Ընդհանուր սեփականության հասկացությունը և տեսակները:
11. Համատեղ սեփականության տնօրինման խղնիրները:
12. Սեփականության իրավունքի դադարումը:

13. Պայմանագրերի տեսակները և ձևերը:
14. Պարտավորության ապահովման միջոցները: Երաշխավորի պատասխանատվության առանձնահատկությունները:
15. Տուժանքի հասկացությունը և կիրառման առանձնահատկությունները: Սուբյեկտիվ և օբյեկտիվ հայցային վաղեմության ժամկետները
16. Ֆիզիկական անձի անձնական օրենքը:
17. Իրավաբանական անձի անձնական օրենքը:
18. Քաղաքացիական դատավարության սկզբունքների համակարգը և դրանց փոխկապակցվածությունը:
19. Ենթակայության և ընդդատության հարաբերակցությունը:
20. Քաղաքացիական դատավարության մասնակիցների հասկացությունը և կազմը:
21. Հայցային վարույթի հիմնական մասնակիցները և կողմերը: Դրանց իրավական կարգավիճակը:
22. Երրորդ անձանց հասկացությունը և տեսակները: Քաղաքացիական դատավարությունում երրորդ անձանց ներգրավման հիմքերը և կարգը: Երրորդ անձանց դատավարական իրավունքները և պարտականությունները:
23. Դատախազի մասնակցությունը քաղաքացիական դատավարությունում: Քաղաքացիական դատավարությունում դատախազի մասնակցության հիմքերը և ձևերը:
24. Դատական ներկայացուցչության հասկացությունը:
25. Քաղաքացիական դատավարությունում դատական ներկայացուցչություն իրականացնելու արգելքները:
26. Ներկայացուցչի լիազորությունները և դրանց ձևակերպման ընթացակարգը:
27. Դատական ներկայացուցչության ձևերը:
28. Հայցի հասկացությունը, տարրերը և նշանակությունը:
29. Հայցի տեսակները:
30. Պատասխանողի՝ հայցի դեմ դատավարական պաշտպանության միջոցները:
31. Դատական ապացուցման և դատական ապացույցների հասկացությունը:
32. Ապացուցման առարկան քաղաքացիական դատավարությունում:
33. Ապացուցման պարտականության բաշխման պարտականության կանոնները:
34. Ապացույցների վերաբերելիության և թույլատրելիության կանոնների բովանդակությունը: Ապացույցների արժանահավատությունը:
35. Ապացույցների գնահատմանը ներկայացվող պահանջները:
36. Գործը դատաքննությանը նախապատրաստման

- նպատակները և խնդիրները:
37. Կողմերի իրավունքները և պարտականությունները գործի դատաքննությանը նախապարաստման փուլում:
 38. Պարզեցված ընթացակարգերի տեսակները և ընդհանուր բնութագիրը:
 39. Պարզեցված վարույթի կիրառման հիմքերը և կարգը:
 40. Հեռակա դատաքննության կիրառման հիմքերը և կարգը:
 41. Արագացված դատաքննության կիրառման հիմքերը և կարգը:
 42. Հատուկ վարույթի և հայցային վարույթի տարբերությունները:
 43. Հատուկ վարույթների տեսակները և ընդհանուր բնութագիրը:
 44. Հատուկ հայցային վարույթների տեսակները և ընդհանուր բնութագիրը:
 45. Վերաքննիչ բողոքարկման փուլի էությունը և նշանակությունը:
 46. Վճռաբեկ բողոքարկման փուլի էությունը և նշանակությունը:
 47. Վերաքննիչ դատարանի կողմից գործի քննության ընթացակարգը, սահմանները և ժամկետները
 48. Վճռաբեկ դատարանի կողմից գործի քննության ընթացակարգը, սահմանները և ժամկետները:
 49. Վերաքննիչ դատարանի որոշումները լիազորությունները: Որոշումների ձևին և բովանդակությանը ներկայացվող պարտադիր պահանջները:
 50. Վճռաբեկ դատարանի որոշումները լիազորությունները: Որոշումների ձևին և բովանդակությանը ներկայացվող պարտադիր պահանջները:
 51. Նոր երևան եկած հանգամանքնրով գործի վերանայման էությունը և հիմքերը:
 52. Կատարողական վարույթի հասկացությունը: Կատարողական վարույթի մասնակիցները:

Հիմնական գրականություն

1. Гражданское право и процесс. Избранные труды / Е. А. Крашенинников ; ответственный редактор Ю. В. Байгушева. — Москва : Издательство Юрайт, 2024. — 1125 с.
2. Гражданский процесс. Хрестоматия/ Под ред. М.К. Треушникова. М., 2018.
3. Лебедев, М. Ю. Гражданский процесс: учебник для вузов / 12-е изд., перераб. и доп. Изд: Юрайт, 2023.
4. Арбитражный процесс: Учебник / Под ред. М.К. Треушникова. М., 2017
5. Власов, А. А. Гражданский процесс Российской Федерации - М.: Юрайт, 2017
6. Гражданский процесс. Учебник под ред. Яркова В.В. М., 2016.
7. Гражданский процесс. Хрестоматия/ Под ред. М.К. Треушникова. М., 2015.
8. Гражданский процесс. Учебник под ред. Яркова В.В. М., 2017.

9. Гражданское процессуальное право зарубежных стран. Учебное пособие под ред. А.Г. Давтян. М., 2007.
10. Гражданское процессуальное право. Учебник под ред. Туманова Л. В., М., 2017.
11. Гражданское процессуальное право России. Учебник. Под ред. М.С.Шакарян. М., 2002.
12. Гражданское право: Учебник. В 2 т. / Под ред. Б.М. Гонгало. Т. 1. 2-е изд. перераб. и доп.- М.: Статут, 2017.
13. Айрапетян Ю.В. Актуальные проблемы доступности правосудия в гражданском процессе Армении. Учебное пособие., Ереван, 2017.
14. Давтян А.Г. Гражданский процесс. Учеб. Пособие для вузов. Ереван, 2012 (на армянском языке).
15. Давтян А.Г. Гражданский процесс в Германии и в странах СНГ. М., 2000.
16. Давтян А.Г. Гражданское процессуальное право Республики Армения: состояние, тенденции развития и перспективы. Сборник научных трудов, посвященных 70- летию юридического факультета, Ереван 2003. С. 71.
17. Ярков В.В. , Плешанов А.Г. Гражданский процесс : учебник для студентов юридических высших учебных заведений. 12-е изд. Изд.: Статут, 2023.
18. Жуйков В.М. Проблемы гражданского процессуального права. М., 2001.
19. Решетникова И.В. Доказательственное право в гражданском судопроизводстве. Екатеринбург, 1997.
20. Треушников М.К. Судебные доказательства в гражданском процессе. М., 2005.
21. Большой юридический словарь. Второе издание, переработанное и дополненное.- М.:Книжный мир, 2012.

Լրացուցիչ գրականություն

22. Исполнительное производство: Практикум: Учебное пособие / Под ред. д-ра юрид. наук, проф. В.В. Яркова, канд. юрид. наук, доц. Е.А. Царегородцевой; Урал.гос. юрид. ун-т. - 3-е изд., испр. и доп. - М.: Статут, 2017.
23. Лебедев, М. Ю. Гражданский процесс. Учебник / М.Ю. Лебедев. - М.: Юрайт, 2016.
24. Борисова Е.А. Проверка судебных актов по гражданским делам. М., 2006.
25. Галенская Л.Н. Международный гражданский процесс: понятие и тенденции развития //Актуальные проблемы международного гражданского процесса: Материалы международной конференции. Санкт-Петербург. 10–11 октября 2002 г. / Под ред. С.В. Бахина. – СПб.: СКФ «Россия-Нева», 2003
26. Международное частное право / Под ред. Г.К. Дмитриевой. М., 2004.
27. Международное частное право / Под ред. Г.К. Дмитриевой. М., 2013.
28. Нешатаева Т.Н. Международный гражданский процесс. – М., 2001.
29. Международный гражданский процесс/ учебник для вузов / И. В. Гетьман-Павлова, А. С. Касаткина, М. А. Филатова — 2-е изд. Изд: Юрайт, М.: 2023.
30. Светланов А.Г. Международный гражданский процесс: современные тенденции,

М., 2002.

31. Осавелюк Е.А. Международный гражданский процесс России: Учеб. пособие. –М., 2006.
32. –М., 2006.
33. Юрова Н.М. Международного гражданское процессуальное право.М., 2008.
34. Яблочков Т.М. Курс международного гражданского процессуального права. Ярославль, 1909.
35. Алиев Т.Т. Пересмотр судебных постановлений по вновь открывшимся обстоятельствам / Саратов , 2004/
36. Алиэскеров М. Процессуальная аналогия в гражданском судопроизводстве / М. Алиэскеров // Российская юстиция. – 2002. – № 3.
37. Балашов А.Н. Процессуальные права сторон в суде первой инстанции (проблемы теории и практики) – /Саратов , 2007/
38. Бандорина Н.С. Органы исполнительной власти как субъекты гражданских процессуальных отношений / Саратов, 2009/
39. Борисова Е.А. Проверка судебных актов по гражданским делам. М., 2006.
40. Боботов. С.В. Правосудие во Франции. М., 1994.
41. Боннер А.Т. Установление обстоятельств гражданских дел. М., 2010.
42. Боннер А.Т. Проблемы установления истины в гражданском процессе . Монография Юр.книга ,2009
43. Вавилин Е.В. Осуществление и защита гражданских прав – М. 2009
44. Ванеева Л.А. Судебное познание в гражданском процессе. Владивосток,1972.
45. Варфаломеева А.Т. Производные вещественные доказательства. М, 1980.
46. Вершинин А.П. Электронный документ: правовая форма и доказательство в суде. М., 2000.
47. Власов А.А. Адвокат как субъект доказывания в гражданском и арбитражном процессе – М. 2000
48. Власов А.А. Вещественные доказательства в гражданском процессе.М.,1999.
49. ՀՀ քաղաքացիական դատավարություն/ Ռ.Գ. Պետրոսյան; Չորրորդ հրատարակություն. _ Եր.: Ոսկան Երևանիցի, 2012.-692 էջ:

Նորմատիվ իրավական ակտեր

1. Конституция Республики Армения.
2. Конституция Российской Федерации.
3. Гражданско-процессуальный кодекс Республики Армения.
4. Гражданско-процессуальный кодекс Российской Федерации.
5. Гражданский кодекс Российской Федерации. Части 1, 2, 3, 4.
6. Гражданский кодекс Республики Армения.
7. Закон Республики Армении «Об исполнительном производстве».

40. Իրավական վարքագծի հասկացությունը և տեսակները
41. Իրավաչափ վարքագծի հասկացությունը և տեսակները
42. Իրավախախտման հասկացությունը, կազմը և տեսակները
43. Իրավունքի չարաշահում և օրյեկտիվորեն հակաիրավական վարքագիծ
44. Իրավաբանական պատասխանատվության հասկացությունը, հատկանիշները և նպատակները
45. Իրավաբանական պատասխանատվության սկզբունքները
46. Իրավաբանական պատասխանատվության տեսակները
47. Իրավական համակարգերի դասակարգումը

Գրականության ցանկ

Հիմնական գրականության ցանկ

1. Теория государства и права/ Учебное пособие/ Коллектив авторов под редакцией А.Гамбаряна и М.Мурадяна Ер. Изд. “Лусабац”, 2016.
2. Марченко М.Н. Теория государства и права. Учебник. 2-е издание, переработанное и дополненное. М. Издательство: Проспект, 2012 г.
3. Теория государства и права. Учебник. Коллектив авторов, отв. ред. А.В. Малько. 4-е изд., М.: КНОРУС, 2012.
4. Теория государства и права. Морозова Л.А Учебник. 4-е изд., перераб. и доп. М., 2010.

Լրացուցիչ գրականության ցանկ

5. Гамбарян А.С., Авоян К. Отказ от субъективного права и условия его закономерности.// Законность. N 91.2016, с. 23-33.(на армянском языке)
6. Гамбарян А. С., Даллакян Л. Г. Применение правовой доктрины в судебной практике: перспективы правового регулирования. Актуальные проблемы совершенствования законодательства и правоприменения: материалы V международной научно-практической конференции. г. Уфа, 2016, с. 22-25
4. Гамбарян А. С. Даллакян Л. Г. Нормативный договор в системе источников права.//Судебная власть, N 7/120, 2009, с. 21-26
5. Толкование норм права: учебно-практ. пособие / А.В. Смирнов, А.Г. Манукян. – М.: Проспект, 2008.
6. Общая теория государства и права. Академический курс в трех томах. Ответственный редактор М.Н. Марченко.М., 2007
7. Теория государства и права. Под ред. Пиголкина А.С. М., 2006.
8. Байтин М.И. Сущность права М., изд. “Право и государство”, 2005
9. Теория государства и права. Черданцев А.Ф., Учебник М.: Юрайт-М, 2002.
10. Проблемы общей теории права и государства. Учебник под общей редакцией академика В.С. Нерсесянца.М.,2002
11. Марченко М.Н. Правовые системы современного мира. Учебник-пособие. М.,2008

Նորմատիվ- իրավական ակտեր

1. Всеобщая декларация прав человека. (принята 10.12.1948 Генеральной Ассамблеей ООН)

2. Конвенция о защите прав человека и основных свобод.(заключена в г. Риме 04.11.1950) (с изм. и доп. от 11.05.1994)
3. Международный пакт о гражданских и политических правах. (принят [резолюцией 2200 А](#) ([HYPERLINK "http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200\(XXI\)"](#) [HYPERLINK "http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200\(XXI\)"](#) [HYPERLINK "http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200\(XXI\)"](#) [HYPERLINK "http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200\(XXI\)"](#) [HYPERLINK "http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200\(XXI\)"](#) [HYPERLINK "http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200\(XXI\)"](#) Генеральной Ассамблеи от 16 декабря 1966 года)
4. Международный пакт об экономических, социальных и культурных правах. Принят резолюцией 2200 А (XXI) Генеральной Ассамблеи от 16 декабря 1966 года
5. Конституция Российской Федерации. (принята 12 декабря 1993 года).
6. Конституция Республики Армения (от 6 декабря 2015 года)
7. Закон Республики Армения «О правовых актах» (принят 03.04.2002)
8. Судебный Кодекс Республики Армения(принят 21.02.2007).

Ամբիոնի վարիչի ժ.սլ., ի.գ.դ., դոցենտ

Շ.Հ. Սարգսյան